BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 5 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.454/939

Nr. 216 Joi 8 August 1940
10 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

VIITORUL PORTURILOR DUNĂRENE

In cuprinsul nouei așezări economice a Europei, Dunărea, ca arteră naturală de comunicație și ca vad de comerț, e ursită să dobândească o importanță, pe care n'a atins-o în trecut. Traversând zone cu producții foarte variate, pe care planul german de organizare își propune să le unească într'un sistem de colaborare, care să meargă până la creiarea unei unități economice de sine stătătoare, Dunărea e menită să formeze coloana vertebrală a întregului sistem, legând într'un tot organic Europa industrială din centrul și Nordul Continentului, cu Europa agricolă și a materiilor prime din Orientul și Sudul Continentului.

Prevăzători și metodici, germanii au întrevăzut încă de mult sensul și proporțiile desvoltării acestor regiuni; de aceea nici n'au stat mult pe gânduri și au început din timp lucrările necesare de adaptare technică, în vederea viitorului rol rezervat Dunării în cuprinsul acestei desvoltări. Printr'o rețea de canaluri, foarte greu de executat și foarte costisitoare, Dunărea va deveni accesibilă unor regiuni foarte întinse și foarte depărtate, începând de pe litoralul Balticei și mării Nordului și deservind apoi Renania, Belgia, Olanda, spre a fi puse în legătură directă cu economia și cu schimbul de produse din țările Sud-Estului european.

Intr'adevăr, în timp ce canalul Rin-Main-Dunăre, în construcție, va lega toată regiunea Renaniei, a Belgiei și Olandei cu centrul și Sud-Estul Europei, legături asemănătoare sunt pe punctul a se realiza prin construirea altor canaluri de comunicație între celelalte râuri germane și Dunăre. E de menționat aci în primul rând importantul proiect de construire a canalului Oder-Dunăre, menit să asigure legătura directă dintre Marea Baltică și Marea Neagră.

In acelaș plan de pregătiri uriașe, consacrat urmăririi acelorași scopuri economice, se încadrează și importantele lucrări menite să transforme Viena într'un vast port de antrepozite a produselor Sud-Estului și Orientului apropiat, pe de o parte, spre a fi distribuite regiunilor din centrul și Nordul Europei, cum și a produselor din Centrul și Nordul Europei, spre a fi distribuite țărilor din Sud și Orient.

Lărgirea cheiurilor actuale ale portului Viena, sporirea capacității lui de înmagazinare, utilarea cu instalații de încărcare, descărcare și manipulare, completate cu sporirea flotei comerciale fluviale și cu coordonarea între transporturile de apă și cele terestre, sunt numai parte din îmbunătățirile uriașe puse în lucru pe șantierele Vienei.

Toate aceste pregătiri, menite să răspundă desvoltării traficului și legăturilor de schimb dintre cele două emisfere economice complimentare ale Europei, vor avea, firește, înrâuriri hotărîtoare asupra economiei românești și, paralel, asupra desvoltării porturilor noastre dunărene, care, după o prea lungă perioadă de lâncezeală și decădere, vor cunoaște, desigur, iarăși prosperitatea din trecut.

In ritmul posibilităților, trebue să depunem toate sforțările, ca să răspundem cât mai bine — în interesul nostru în primul rând — funcțiunilor noui ce ne sunt rezervate. Să completăm și să modernizăm utilajul porturilor, să sporim capacitatea lor de acostare, de încărcare și descărcare, creind bazine speciale pentru petrol, pentru cherestea și cereale; să le sporim mai ales capacitatea de înmagazinare, ca și aceea de tratare și selecționare a produselor noastre de export; să mărim rețeaua conductelor petrolifere, care să lege centrele de producție cu porturile de export, să sporim flota noastră de comerț până la satisfacerea tonajului maxim de export pe apă și să sincronizăm comunicația pe apă cu cea terestră, ca să răspundă cât mai bine cerințelor de celeritate și coordonare.

CONCEPȚIILE MEDIEVALE MAGHIARE

Ce scrie presa elvețiană și germană

O parte din presa elvețiană, ocupându-se de pretențiile teritoriale ale Ungariei, afirmă că ele s'ar baza, atât pe drepturi istorice, cât și pe existența ungurilor și secuilor în Transilvania, înainte de stabilirea românilor în această țară.

Drepturile istorice ar fi în legătură cu acel regat ungar din evul mediu, zis al Sf. Ștefan, care ar fi avut frontierele sale orientale pe linia Carpaților, — ceea ce nici istoricii maghiari nu susțin așa ceva, căci e în opoziție cu adevărul istoric.

Se desprinde astfel teza revizionistă maghiară, din cele scrise de o parte din presa elvețiană, care s'a lăsat a fi la dispoziția propagandiștilor din Budapesta, în loc să expună problema româno-ungară, în mod obiectiv, pe temeiul adevărului istoric și al studiilor publicate chiar de maghiari, înainte de 1918.

Vechimea elementului etnic românesc în Transilvania și Banat este confirmată de cronicele medievale ungare și de numeroase acte și documente ungare ce s'au păstrat după invazia tătarilor din 1240 și ocupația Ungariei de către turci și austriaci din sec. XVI și XVII.

Contrar celor afirmate în notele și memoriile delegației de pace ungare, comunicate în 1920 Conferinței păcii din Paris, că românii ar fi apărut târziu în părțile de Vest ale Transilvaniei, istoricii maghiari și autorii monografiilor județelor Maramureș, Satu Mare, Bihor, Arad, Timiș și Caraș-Severin, toți maghiari, tipărite înainte de războiul 1914—1918, recunosc că românii sunt cei mai vechi locuitori ai acestor ținuturi și în trecut au avut organizațiile lor politice și militare înainte de venirea ungurilor în pusta Dunării, sub forma de voevodate și cnezate.

Istoricul maghiar Theodor Lehoczky scria în 1890, că regiunile de Nord-Est ale jud. Sălaj „ERAU FARA NICI O INDOIALA LOCUITE DE ROMANI, INAINTE CA ELEMENTELE MAGHIARE SA FI PATRUNS". Alt istoric maghiar, Dr. U. Petri a recunoscut că în cea dintâi jumătate a sec. XIII-lea elementul român în jud. Sălaj era stabilit în satele întemeiat de români (Dr. U. Petri Szilagy Varnegye, Monographia, Monografia comitatului Sălaj, Vol. I, Budapesta, 1901, pag. 116). Fabian Gabor în monografia jud. Arad (Arad Varnegye leirása. Descrierea comitatului Arad, Buda, 1855, partea I-a) scrie: „Intre locuitorii de neam străin ai comitatului nostru, probabil că românii sunt cei mai vechi, cari dacă e adevărat că se trag din coloniștii dacici ai lui Traian, pot fi considerați aborigeni ai comitatului Arad".

Ținutul Aradului a fost din timpurile cele mai vechi, după cum este și astăzi, un ținut curat românesc. Românii au avut și aci voevozii și cnezii lor, bisericile și satele lor străvechi, ca și cei din județele Maramureș, Satu Mare, Sălaj, Bihor și din Banat. Cronicarul medieval, Rogerius, care a trecut prin ținutul Aradului, spune că în anul 1241 existau organizații autonome conduse de voevozi și cnezi, organizații militare și biserici ortodoxe.

In sec. al XV-lea erau voevodate românești în ținutul Aradului, ca cel dovedit documentar, că a avut sediul la Crățior. Maghiarul Marke Sándor, în monografia sa privitoare la ținutul Aradului (Arad varnegye és Arad Szabat Kiralyi varos Tortenete, Partea I. Arad, 1892) spune că: „Valahimea s'a așezat în partea de șes a județului nu în urma ocupațiunei turcești, ci în parte încă înainte de această ocupație".

In consecință, afirmația cuprinsă în notele delegațiunei ungare de pace din 1920 că „nici una din rasele nemaghiare nu pot să se laude că reprezintă populația de baștină a Transilvaniei și românii a căror imigrație începe în sec. XIII, au cele mai puține drepturi" — pe care și-a însușit-o și o parte din presa elvețiană — nu este întemeiată, căci tocmai cronicile medievale, cum este aceea a lui Anonymus, a lui Simon de Kesa a lui Anonymus din 1308, ca și vechile documente maghiare și vieneze dovedesc că Românii reprezintă populația de baștină a Transilvaniei și Banatului și ei au deci drepturi istorice și etnice în aceste ținuturi, iar nu intrușii de mai târziu: secuii și ungurii. Ziarul german „National Zeitung", ocupându-se și el de revendicările teritoriale ale Ungariei spune că „aspirațiile ungare se lovesc și de legile evoluției istorice", căci „epoca modernă bazată pe concepția naționalităților libere și stăpâne de a-și hotărî propriul lor destin, nu este compatibilă cu revendicări bazate pe o concepție învechită, cum este aceea a regatului St. Ștefan".

„Giornale d'Italia" a reprodus și el, în rezumat, aceste observațiuni judicioase ale ziarului german, cu privire la concepțiile învechite ale ungurilor și care sunt în opoziție cu drepturile națiunilor libere de a dispune de soarta și teritoriul lor strămoșesc național.

R. SEIȘANU

PE FRONTUL AFRICAN

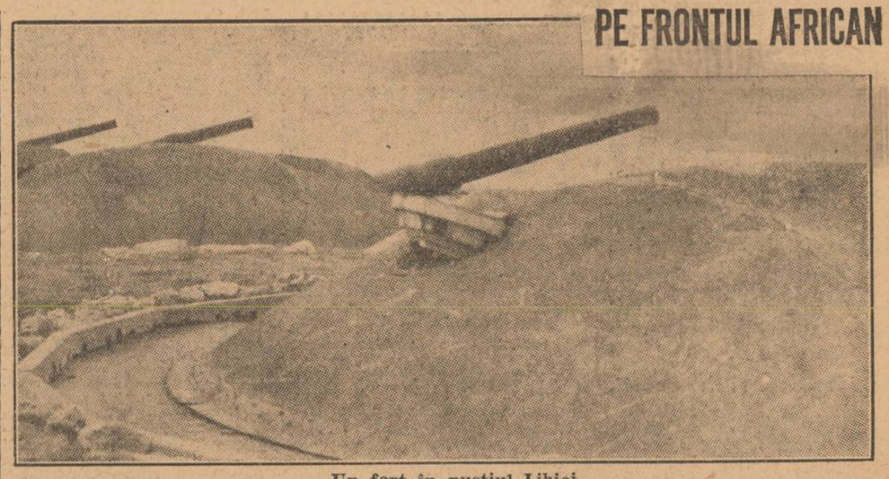

Un fort în pustiul Libiei

D. MANDEL
PUS SUB SUPRAVEGHERE IN MAROCUL FRANCEZ

Berlin, 5 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite dela frontiera tunisiană:

D. Mandel, fostul ministru de interne al Franței, a fost pus sub supraveghere în Marocul francez.

El va fi adus la Riom, în departamentul Puy de Dome.

Cutremur înregistrat la Bergen

OSLO 5, (Rador). — Corespondentul Agenției D. N. B. transmite:

Aparatele institutului meteorologic din Bergen au înregistrat un cutremur de pământ, al cărui centru se află la o distanță de 7.800 km.

MAHOMEDANII DIN TOATĂ LUMEA VOR LUPTA PENTRU INDEPENDENȚĂ

Budapesta 5, (Telegraph Orient). — *Ziarele de aci anunță că Ali Khan, fiul lui Aga Khan, în fruntea unui puternic grup de mahomedani, a convocat o mare conferință mahomedană la Ierusalim la care au luat parte delegați din toate țările mahomedane. Conferința luând sfârșit Duminică, a luat o hotărire de a recomanda tuturor mahomedanilor să lupte pentru libertatea lor religioasă și pentru independență.*

DREPTATEA ROMÂNEASCĂ ESTE DREPTATEA INSĂȘI

de prof. AL. OTETELIȘANU

Ministrul de externe, d. profesor M. Manoilescu, în declarațiile făcute, după întrevederile dela Berchtesgaden și Roma, accentuând dorința noastră de pace, a ținut să arate, că nu poate fi vorba de ori ce fel de pace, găsind următoarea formulă potrivită: „Voim pacea, dar pacea cu dreptatea românească".

Din fericire, însă, „dreptatea românească" nu este o dreptate specială, o dreptate pârtinitoare rezultată dintr'un privilegiu ce ni s'ar recunoaște, o dreptate relativă, care ar putea nesocoti dreptatea altora... dreptatea românească este dreptatea însăși.

In adevăr, dacă se cercetează cu obiectivitate situația țării și a neamului nostru, se vede că ceea ce ni s'a recunoscut acum douăzeci și doi de ani, este ceea ce ni se cuvine și încă nici aceasta în mod integral.

Din ori ce punct de vedere s'ar privi cazul țării și neamului nostru, este imposibil să se susțină, că noi stăpânim ceva la care nu am avea dreptul și că alții ar putea avea mai multe drepturi de cât noi.

Nu este locul aci să dăm date statistice și să intrăm în detalii istorice, cari sunt așa de bine cunoscute de toată lumea de bună credință, pentru a pune în evidență, că dreptatea noastră este dreptatea însăși.

Ne întrebăm, însă, cum s'ar putea contesta o serie de adevăruri, pe cari le vom aminti în rândurile ce urmează.

Se poate contesta, că noi suntem descendenții poporului Dac, care forma populația băștinașă din această regiune și a elementului roman, care se infiltra de mult în Moesia inferioară și în Sciția minoră (Dobrogea de azi) și care mai târziu, după ocuparea Daciei de romani, au venit aci sub formă de coloniști în număr din ce în ce mai mare?

Se poate contesta, că amestec între Daci și Latini s'a petrecut în toată regiunea cuprinsă între Tisa, Nistru, Dunăre și Marea Neagră, depășind chiar aceste limite, ceia ce explică existența și azi a românilor dincolo de Nistru, dincolo de Tisa, în sudul Dunărei (Valea Timocului și țărmul drept al Dunărei din Bulgaria) precum și mai ales a românilor macedoneni?

Se poate contesta, că Transilvania și Banatul sunt stăpânite de români din timpuri imemoriale, că neamurile străine și în special Ungurii, s'au infiltrat într'o proporție redusă, în cursul vremurilor peste masa mare românească?

Se poate contesta, că proporția Românilor în județele din Vest (Satu Mare, Sălaj, Bihor, Arad, etc.) este de peste 60%, față de celelalte neamuri la un loc, Unguri, Germani, Sârbi, Evrei, etc.?

Se poate contesta, că Românii sunt în majoritate în Dobrogea Veche, iar în Dobrogea nouă (Cadrilaterul) elementul bulgăresc și el în minoritate față de

(Continuare în pag. 2-a)

INTENSIFICAREA PREGĂTIRILOR PENTRU ATACUL IMPOTRIVA ANGLIEI

SOSIREA CANCELARULUI HITLER LA BERLIN. — RELAȚIILE FRANCO-GERMANE. —PROBLEMA SUD-ESTULUI EUROPEAN.—

Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin

Berlin, 5. — Cancelarul Hitler s'a înapoiat azi din nou la Berlin. Faptul acesta înseamnă foarte mult, mai ales că poate fi pus în legătură cu începerea unei ofensive împotriva Angliei.

La aceasta, mai trebue adăogată constatarea că starea timpului s'a îmbunătățit în mod simțitor în ultimul timp, ceea ce trebue considerat ca o situație favorabilă pentru începerea marei acțiuni germane împotriva insulei engleze, această situație înlesnind în mod simțitor activitatea aviației germane și mai ales pe aceea a micilor unități rapide ale marinei de război a Reichului.

Având în vedere toate aceste considerații, atenția cercurilor observatoare de aci este îndreptată asupra timpului, locului și modului cum se va produce ofensiva germană.

Faptul că aviația germană a desvoltat în ultimul timp cea mai vie activitate împotriva Angliei, concentrându-și atacurile asupra tuturor punctelor întărite de pe teritoriul acesteia, este o dovadă în plus a intențiilor Germaniei, după cum reese dealtminteri și din comentariile presei. Afară de aceste indicii, nu există însă nici o precizare asupra ofensivei germane.

In ce privește Franța, au început de câtva timp în presa germană diverse discuții, care au luat o formă categorică, aducându-se critici din cele mai aspre atitudinii francezilor, despre cari se spune că nu-și dau seama îndeajuns de realitatea situației.

Se atrage între altele atenția asupra unei recente întrevederi între d-nii: Paul Reynaud și Herriot la Vichy, observându-se că atâta timp cât foștii politicieni francezi vor avea libertatea de acțiune în teritoriul neocupat, nu se va putea spune că aceștia au încetat diferitele manevre.

Decorarea cu Marea Cruce a Legiunii de onoare a generalului francez Hering, originar din Alsacia, e considerată deasemeni ca un fapt menit să atragă atenția Germaniei.

Presa germană relevă deasemenea numirea ca ambasador a d-lui Abetz însărcinatul cu afaceri al ministerului de externe al Reichului pe lângă comandamentul german din Franța. Se subliniază în această privință faptul că Abetz, a făcut parte pe vremuri din serviciul de informații german, înființat de d. Ribbentrop la Paris și că a fost expulzat de guvernul francez, astfel că numirea lui e considerată ca având un caracter simptomatic.

In fine, e deasemeni demn de relevat faptul că, conform precizărilor forurilor autorizate de aci, guvernul german n'a luat până acum nicio hotărîre în legătură cu cererea guvernului francez de a-și putea strămuta reședința de la Vichy la Paris, nedând nici o motivare a acestei întârzieri. Până acum s'a încuviințat stabilirea în teritoriul ocupat numai a unor secțiuni pur administrative depinzând de ministerele de interne și de finanțe franceze.

*

Presa germană păstrează cea mai desăvârșită tăcere asupra problemei Sud-Estului European. Forurile autorizate spun în această privință că numai la Wilhelmstrasse au parvenit informații asupra pregătirilor pentru rezolvarea acestei probleme, neputându-se preciza însă nimic asupra stadiului tratativelor.

*

Modul cum se desfășoară conflictul anglo-japonez, provoacă deasemeni interesul cercurilor politice.

Se desminte, între altele, știrea despre apropiata sosire la Berlin a ministrului de externe al Japoniei.

Cu toate că măsurile luate de guvernul japonez împotriva membrilor serviciului secret britanic sunt aprobate, se preconizează totuși că chestiunea privește numai Anglia și Japonia.

SITUAȚIA BALCANICĂ VĂZUTĂ DELA ROMA

RAPORTURILE ITALO-IUGOSLAVE

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Roma, 5. — Situația balcanică continuă să fie urmărită cu mare interes de cercurile politice și de presa italiană. Ea este urmărită obiectiv, fără a se înregistra știrile răspândite de propaganda britanică, care ar vrea să încerce să se creadă în noui complicații și în alarme în această importantă zonă europeană. Astfel, în ceeace privește chestiunea României, nu se fac prevederi asupra desfășurării evenimentelor.

In ceeace privește chestiunea româno-ungară, se spune că conversațiile vor începe în curând. Tratativele româno-ungare, prin vastitatea și complexitatea problemelor în discuție, nu permit ziarelor să facă prevederi. Tot relativ la sectorul balcanic, se semnalează că cercurile politice italiene desmint știrile din sursă engleză, despre sosirea în curând la Roma și la Berlin a unei comisiuni iugoslave. Se observă că acestea sunt obișnuitele știri engleze interesate, răspândite pentru a creia dificultăți în lumea balcanică și cu această ocazie se atrage atenția că nimic nu s'a schimbat în raporturile italo-iugoslave, cari sunt bazate pe pactele dela Belgrad și pe ceeace a spus Ducele în ultimul său discurs, în Piața Veneția, asupra atitudinii Italiei față de vecina sa orientală.

E. C.

Vorbăria n'a folosit niciodată, nimănui! Prudența și rezerva au folosit totdeauna, și folosesc mai ales astăzi...

DUPĂ SERVICIUL DE OBSERVARE

Ostașul român își contro leză arma

LA LONDRA SE CREDE CĂ IN CURÂND VA ÎNCEPE UN RĂZBOI FULGERĂTOR CONTRA ANGLIEI

Londra, 5 (Rador). — Agenția REUTER transmite:

In cercurile bine informate din Londra se crede că un război fulgerător aerian va începe în foarte scurt timp contra Angliei.

Se remarcă în această privință că aviația militară britanică se găsește în avantaj, deoarece a câștigat experiență cu ocazia raidurilor nocturne.

GRAV ACCIDENT DE TREN IN FRANȚA

Berna, 5 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

Se anunță din Vichy că o locomotivă a intrat într'un tren de călători în gara Aussargues.

Au fost răniți 16 călători. Trei sunt în stare gravă.

O parte din răniți au fost transportați la spitalul din Saint Flour.

6 AUGUST 1917

GENERAȚIA EROICĂ

In vara anului 1917, în câmpia Siretului, armata română, refăcută, întărită și cu moralul înălțat, a susținut lupte crâncene și necurmate 12 zile; a rezistat singură și a biruit.

Ziua de 6 August 1917 — ultima zi a bătăliei dela Mărășești — a rămas înscrisă cu litere de foc în istoria noastră națională; căci ea a fost ziua biruinței, câștigată prin eroismul și jertfele soldaților noștri.

Ea a fost, nu numai o victorie militară, ci și una morală și națională, căci a oprit înaintarea în Moldova și a afirmat voința neclintită a Românilor de a-și apăra cu prețul celor mai grele sacrificii, libertatea, independența, drepturile și pământul lor strămoșesc.

Soldatul român de la Mărășești, însuflețit de cel mai înfocat patriotism, a fost pătruns de credința că numai prin luptă și sacrificii se va putea înfăptui unitatea națională prin liberarea fraților noștri de peste Carpați, iar neamul românesc va putea să se dezvolte în frontierele sale firești, să se întărească și să se impună prin însușirile sale alese, prin originea sa nobilă românească și prin îndeplinirea rostului său de factor civilizator și de progres, în aceste părți ale Europei.

El a făcut parte din generația eroică ce i-a fost sortit să îndeplinească misiunea istorică a înfăptuirii idealului generațiilor din trecut, — România mare întregită, — cu prețul sacrificiului ei. Acea generație a binemeritat să fie numită eroică, căci ea s'a învins mai întâi pe sine; a pus mai presus de orice alte interese și preocupări, realizarea idealului neamului românesc și în loc să se lase târîtă de o amăgitoare și periculoasă politică oportunistă, a dat ascultare instinctului național spre a putea fi la înălțimea cerințelor unor vremuri mari ce îi cereau poruncitor să lupte și să se sacrifice, căci numai așa națiunile se afirmă ca forțe vii și creatoare.

Universarea zilei de 6 August 1917 să fie astăzi un prilej de revizuire a conștiințelor și o înălțătoare lecție de patriotism și eroism pentru generația actuală în ce privește apărarea drepturilor poporului român prin lupte și jertfe.

Mausoleul eroilor dela Mărășești